

Jens Otto Krag's åbningstale ved Socialdemokratiets årsmøde

Taler

Jens Otto Krag
Formand for Socialdemokratiet

1 Fremtiden venter ikke

Velkommen til årsmøde 1971!

- 5 Velkomsten gælder først de mange repræsentanter for kreds- og
amtsorganisationer landet over. Det er dem, der er rygraden i vor organisation.
Uden dem var der ikke noget årsmøde. Min velkomst gælder videre alle andre
deltagere i årsmødet. Den gælder tilhørere, TV, presse og radio, der som
sædvanlig vil være kanalen ud til de mange, der ikke kan være her i salen. Min
10 velkomst gælder også repræsentanterne for det færøske socialdemokrati med
lagmanden i spidsen og for vore andre nordiske broderpartier. Vi plejer ikke at
invitere gæster fra andre nordiske lande til vore årsmøder. Men vi har gjort det i
år, og vi er taknemlige for, at I har villet komme og dermed understrege dette
årsmødes særlige festlige karakter.

- 15 1971 er et år, der vil gå over i vort partis historie. Det er i år, vi kan fejre 100 års
jubilæum. Det er samtidig det år, der skal vise, om det danske folk finder, at vi
har råd til flere af den slags tvivlsomme parenteser i landets udvikling, som de
sidste 3 1/2 års borgerligt styre har udgjort, eller om der atter skal føres en politik
20 for en socialt præget omformning af det danske samfund på det brede,
demokratiske grundlag, der er dansk politiks særkende og Socialdemokratiets
historiske udgangspunkt og bevidste mål.

- 25 Undertiden stemples et progressivt parti for utålmodighed. Hvorfor er vi så
utålmodige, vil

nogen spørge. I når det nok. Det siges også om regeringsskiftet ved valget.

30 Er vi utålmodige? Både ja og nej. Vi er ikke utålmodige bare for at få lov at danne regering på hvilke vilkår som helst eller bare for at få socialdemokrater med ministertitler.

Men vi tilstræber en socialdemokratisk regering med virkelige
35 arbejdsmuligheder. Og det er det, brede kredse i befolkningen venter af os. Hvad skulle vort virke ellers sigte på?

Vi arbejder for, at Socialdemokratiet skal genvinde den politiske ledelse i landet, fordi vi mener, at der er grænser for, hvor længe det danske samfund kan vente
40 på, at der kommer orden i økonomien, og at der igen kommer gang i en fornuftig reformpolitik. En dårlig og usikker økonomi som den, der nu i nogle år har præget det danske samfund, er en ubrugelig basis for fremskridt.

Vi socialdemokrater er ikke i tvivl om, at vore politiske grundsynspunkter vil
45 sejre. Det er de synspunkter, der giver de bedste svar på de problemer og udfordringer, vi står over for. Man kan ikke skabe fremskridt ved blot at bevare og holde igen. Man kan ikke stramme eller beskatte sig til en dynamisk udvikling. Dansk erhvervsliv har til fulde måttet sande dette. Vi er midt i den hastigste og voldsomste udvikling på alle samfundsområder, historien har kendt.
50 Vi vil ikke godtage, at fremtiden udvikler sig uden om vort land, som det vil ske, hvis den

nuværende økonomiske uorden og mangel på balance vedvarer, så det danske samfund tvinges til stagnation.

55

I et jubilæumsår er det naturligt at se nærmere på, hvad vi kan lære af den tid, der er gået. Hvad har de 100 år lært den danske befolkning? Skal jeg nævne en af vore vigtigste erfaringer, må det blive, at ligesom den start, vi fejrer i år, var fødslen af en stor folkelig bevægelse, omfattende både politisk og faglig stræben,
60 sådan viser de hundrede år, at fremgangen og resultaterne i høj grad bygger på et godt og kammeratligt samarbejde inden for den samlede arbejderbevægelse. Det er ikke vanskeligt ude i Europa at finde eksempler på, hvor svagt et socialdemokrati står, og hvor ringe dets indflydelse bliver, hvis det ikke har et godt forhold til både arbejderne, tjenestemændene og funktionærernes
65 organisationer. Alle dele af vor bevægelse har selvfølgelig deres fulde handlefrihed. Og det hverken kan eller skal undgås, at vi nu og da kan være uenige om veje og midler. Men de 100 år vi har gennemlevet som bevægelse

70 sammenlignet med udviklingen i andre lande, fører en meget klar tale om
værdien af et gensidigt samarbejde. Et samarbejde vi ønsker med alle dele af det
danske folk.

Men der er mere, vi kan lære af historien. For godt 50 år siden var Højre i dette
land skrumpet ind til en meget lille flok. Så tog Højre navneforandring til
75 folkeparti. Men det stod fortsat for det beståendes bevarelse, for arbejdsgivernes
interesser og som den ulige indkomst- og formuefordelings forsvarere, ja,
simpelthen for det klassesdelte samfunds bevarelse – også i uddannelsesmæssig
henseende. Det har de konservative begribeligvis lov til. Og ethvert demokratisk
land har sit højre-parti. Men det er kun sjældent, de konservative siger, hvad de
80 fundamentalt står for. Hyppigere søger de at tilsløre det med programmer og
talemåder, som jeg ikke skal betvivle, at der også ligger en ærlig stræben bag.
Men det er nu engang på sine handlinger, at et parti skal kendes. Og den
konservative handlen har altid søgt at bremse udviklingen og at hindre det
sociale fremskridt. Deres kamp mod ferielov, mødrehjælp og folkepension har vi
85 i klar erindring. Erfaringen er altså, at navneforandring gør det ikke. Det er
resultaterne, der tæller.

Vi kan også lære af udviklingen i de andre borgerlige partier. Venstre, der opstod
som Højres modsætning og voksede i kampen imod Højre, optræder i dag ofte
90 mere konservativt og højrevendt end de konservative. Og senest har Det radikale
Venstre, der opstod i protest mod det moderate Venstres voksende
højrevendthed, taget det afgørende skridt selv at melde sig på højrefløjen i dansk
politik, ja, oven i købet – på konservativ opfordring – taget ledelsen af den.
Baunsgaard er i dag landets ledende socialistforskrækker. Ingen, selv fra »De
95 Uafhængige«,

kunne føre højre-agitation som Baunsgaard. Hvis arbejderorganisationerne eller
Socialdemokratiets politik skal have en på trykken, så er Baunsgaard manden.
Han har sagt farvel til Hørup, farvel til Køge-programmet, farvel til 50-årenes
100 radikale gerninger i dansk politik. Nu siger vi andre farvel til Baunsgaard.

På grund af partiernes alder rent historisk tales der undertiden om de fire gamle
partier i dansk politik: konservative, Venstre, radikale og Socialdemokratiet. Vi
hverken kan eller skal forsøge at løbe fra vor alder, vor historie eller den linje, der
105 har præget den. Men netop på den baggrund, netop på baggrund af vor stadige
bestræbelse for at presse reformer frem, ofte i hård modstand fra de borgerlige

partier, er 100året en passende lejlighed til at understrege, at Socialdemokratiet stadig vil omforme og forny samfundet og dermed sikre fremskridtet socialt indhold. Det er vor berettigelse. Vort partis uundværlighed.

Og fremtiden venter ikke. Hvis vi ikke tager hånd i hanke med udviklingen, går den sin egen forkerte vej. Socialdemokratiet må være i stadig bevægelse og under stadig fornyelse, ellers vil det ikke alene svigte sin historie, men også – og det er om muligt endnu mere afgørende – sin opgave i dagens samfund og over for 70'ernes politiske opgaver.

Imellem de kommende års opgaver er også at finde former for Danmarks samarbejde med det øvrige Europa. Vi vil som hidtil søge at fremme afspændingen mellem Øst og Vest, og vi vil fortsat arbejde på at bane vej for en eller flere sikkerhedskonferencer. Vi skal også i nær fremtid tage stilling til medlemskab af et udvidet fællesmarked. Vi ved, at der gør sig forskellige synspunkter gældende, også blandt socialdemokrater. Mit standpunkt er, at hvis de betingelser, vi har opstillet med hensyn til Englands medlemskab, med hensyn til ordningen for de nordiske lande og med hensyn til vore egne fortsatte muligheder for at arbejde både herhjemme og på internationalt plan for en demokratisk socialisme – såfremt disse betingelser opfyldes, så skal vi sige ja til at gå ind i det europæiske samarbejde i den form, som det udvidede fællesmarked vil give det.

Den endelige afgørelse skal imidlertid ikke træffes ved det kommende folketingsvalg, men ved folkeafstemningen.

Folketingsvalget bliver først og fremmest knald eller fald for VKR og en vælgerdom over 4 års dårlig regering. **Lad ikke vor politiske aktivitet blive bortledt fra det.**

Vi bliver undertiden beskyldt for at have glemt det gamle motto, som vi arvede fra den franske revolution: frihed, lighed og broderskab. Hvordan skulle vi kunne det? Det er ikke et arvestykke, der pietetsfuldt skal værnes om. Det har den stærkeste og mest aktuelle sammenhæng

med dagens og morgendagens politiske arbejde. Det er så aktuelt som nogen sinde. Der er en politisk indsats at gøre for at sikre en voksende grad af frihed, både forstået som frihed for den enkeltes personlige udvikling i vort eget land,

og internationalt som frihed for de millioner af mennesker, der lever under racemæssig, social, militær og politisk undertrykkelse. Jeg tænker her såvel på de kommunistiske lande som på fascisterne og militærdiktatorernes undertrykte folk.

Vi er stadig langt fra ligheden, forstået ikke som en gøre alt og alle ens, men som en sikring af de lige muligheder. Det er ikke tilfældigt, at vi benytter jubilæet til at starte en landsomfattende debat om emnet: I stedet for klassesamfundet.

Og broderskabet? Har ikke netop udviklingen i denne generation lært os, at samfundsmæssige fremskridt under nutidens tekniske vilkår hænger nøje sammen med, at opgaverne løses i fællesskab og ses som led i en helhed og ikke ved, at den enkelte er sig selv nok og anvender de tekniske muligheder alene for egne formål uden hensyn til »de andres« ve og vel.

Det vil være illusion og selvbedrag at tro, at demokratiet kan virkeliggøres, uden at denne gamle treklang i en moderne udgave er ledetråd i arbejdet.

Demokratiet kan ikke føres videre ud i hverdagen, ud på arbejdspladsen, ud i det økonomiske

liv, ud i uddannelsesinstitutionerne, uden i kraft af de synspunkter, vi gør os til talsmænd for. Intet andet samfundsmæssigt system har vist sig demokratiet overlegent. Netop derfor må det være en opgave at føre det ud i alle kroge af samfundets dagligliv. Vi må være med til at bekæmpe alle forsøg på at begrænse demokratiets fremtrængen, både herhjemme og ude omkring i verden, både i øst, i syd og over havene. Blandt de mange hilsener og gaver, vi fik den 21. juli, var der en, der vakte særlig opsigt, og som nød pressens bevågenhed. Det var de unges skilt med »højresving forbudt«. Vi forstår de unges mening. Politik skal føres ud fra en klar grundholdning. Vi skal ikke sælge ud af standpunkterne. Og vi agter ikke at holde udsalg. De spørgsmål, vi står over for ved dette årsmøde ved indgangen til 70'erne og ved begyndelsen på et nyt århundrede, er ganske klare. Fremtiden venter ikke – den er allerede begyndt. Et stop i reformpolitikken betyder ikke alene stagnation, men tilbageskridt, fordi udviklingen imens går videre og stadig udpeger nye opgaver til løsning. Vi vil være med til at bestemme fremtiden. Vi vil forme de sociale fremskridt. Det er de opgaver, som dette årsmøde skal give svar på. Kan vi løse dem? Vi vil. Og vi

kan.

Velkommen!

190

195

Kilde

Manuskript taget fra Fremtiden venter ikke. Åbningstaler ved Socialdemokratiets årsmøde 1971. (12 sider, ill. København, Perfecta tryk)

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

200

Tags

Socialdemokratiet, Velkomsttale, Åbningstale

Relateret

Thomas Nielsens åbningstale ved Socialdemokratiets årsmøde 1971

205

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jens-otto-krag-ns-abningstale-ved-socialdemokratiets-arsmode-1971>

210

215

220